

Pienkaupat ovat kovaa vauhtia hankkimassa tietokonepohjaisia EAN-järjestelmiä. Kotimaisille päivittäistavara-kaupoille Nokia on nyt kehittänyt oman pienjärjestelmänsä, Kaupan MikroMikon.

Tietokone kaupassa ei ole mikään uusi asia. Jo 70-luvun alussa ensimmäiset tietokonepohjaiset kassajärjestelmät ilmestyivät viinakauppoihin ja tavarataloihin. EAN-tuotekoodien yleistymässä myös päivittäistavara-kaupat ja automarketit ovat kiirehtineet hankkimaan myymäläjärjestelmiä.

Tällä hetkellä myymäläjärjestelmien markkinat kasvavat noin 30 prosentin vuosivauhdilla. "Kilpailu kassapäätemarkkinoilla on kovenemassa. Tänään toimittajia on toistakymmentä, mutta vuosikymmenen lopulla ennusteiden mukaan vain muutama. Vain ne toimittajat, jotka pystyvät tarjoamaan riittävät tuki-, koulutus- ja huoltopalvelut, pärjäävät pidemmän päälle", kertoo osastopäällikkö **Lauri Sarvilinna** Nokia Informaatiojärjestelmistä.

Nokia on ollut jo vuosia vä-

hittäiskauppojen myymäläjärjestelmien suurtoimittaja. "Nykyisellä noin 40 prosentin markkinaosuudella olemme vähittäiskaupan järjestelmien markkinajohtaja Suomessa ja Ruotsissa. Olemme toimittaneet yli tuhanteen myymälään yhteensä noin 7000 kassapäätettä ja 1000 Mikro-pientietokoneita", Sarvilinna lisää.

Tähän mennessä tietokonepohjaisia myymäläjärjestelmiä ovat hankkineet etupäässä suurmyymälät. Nyt ne ovat tulossa myös pienempiin, alle kymmenen kassapaikan, myymälöihin. Kaupan MikroMikko on kehitetty juuri pienmyymälöiksi silmälläpitäen. Ja erityisesti vastaamaan suomalaisen kaupan tarpeita. Kaupan MikroMikko täydentää sopivasti Nokian myymäläjärjestelmien valikoimaa pienempien järjestelmien suuntaan.

Kassatyö ja myyntiseuranta paranevat

Kaupan MikroMikko parantaa kassatyöskentelyä sekä kannattavuuden seuranta.

Kassatyön nopeutuessa kassalla jonottaminen vähenee. Kassatoimintojen luotettavuus parane ja inhimilliset virheet vähenevät. Esimerkiksi kassanhoitajan ei enää tarvitse muistaa hintoja. Hinnat saadaan automaattisesti tietokoneen muistista, kun kassanhoitaja näppäilee kassapäätteelle tuotekoodin tai lukee sen EAN-lukulaitteella tuotteen kyljestä.

Kassatoimintojen erikoispiirteitä ovat tilimyynni ja maksukorttien käsittely. Tilimyynni on mahdollista kaikilta kassoilta ja siinä ei tarvita enää manuaalisia kortistoja, vaan tiedot rekisteröidään koneen muistiin.

Useampien erilaisten maksutapojen lisäksi kassatoimintoihin sisältyvät kassavaa'an käsittely, alennukset, palautukset, korjaukset, kassatilitys sekä kassaraportti.

Asiakas saa maksutapahtumasta selväkielisen kuitin, joka kertoo hintojen lisäksi mm. tuotenummit, maksutavan sekä ostosajankohdan päivämäärän ja kellonajan tarkkuudella. Tilimyynissä asiakas saa kuitilleen myös ajan tasalla olevat saldotietonsa sekä mahdollisesti huomautuksen eräntyneestä saldosta.

Kauppiaan työskentelyä helpottavat erilaiset järjestelmästä saatavat raportit. Ne kertovat tarkasti myymälän kannattavuudesta sekä myynnin ja tuoton rakenteesta. Raporttien avulla voidaan seurata entistä paremmin mm. tilimyyniä, raha- ja tavaravirtoja, sekä henkilökunnan kuormitusta. Kaup-

Myös pienkaupat siirtyvät EAN-aikaan

pias näkee suoraan raporteista esimerkiksi millaisilla tarjouksilla hän saa eniten asiakkaita.

Kaupan MikroMikko helpottaa myös hintojen ylläpitoa ja kampanjojen hallintaa.

Selkärankana lähiverkko

Peruskokoonpanossaan Kaupan MikroMikko -järjestelmä koostuu NETNET-lähiverkosta, siihen liitetystä CRS 300-kassapäätteistä ja MikroMikko 2A-tietokoneesta, sekä kirjoittimesta. Yleisin kokoonpano lienee 4 - 5 kassapäätettä. Järjestelmää voi laajentaa joustavasti lisäämällä kassapäätteitä.

Myymäläjärjestelmän ohjelmisto sijaitsee MikroMikko 2A:ssa. MikroMikko toimii siten järjestelmän keskusyksikkönä ohjaten kassapäätteitä. MikroMikon Winchester-levylle on talletettu myös kaikki järjestelmän tiedot, kuten esimerkiksi hinnat, tuote- ja asiakastiedot sekä ostotapahtumat. Tiedot on mahdollista varmistaa päivittäin levykkeille tai kaselle.

MikroMikon näyttöpäätteen avulla kassajärjestelmän käyttö on helppoa. Haluttu toiminto valitaan näytöllä olevasta valikosta, joka näyttää kulloinkin mahdolliset vaihtoehdot toiminnon. Näyttöpäätteellä voi-

daan ylläpitää mm. hintoja, myymälä-, myyjä-, asiakas- ja tuotetietoja. Päätteeltä käynnistetään myös tarvittavien raporttien tulostus MikroMikon kirjoittimelle.

Kun kassajärjestelmä ei ole päällä, voi järjestelmän MikroMikkoa käyttää yleiskäyttöisenä mikrotietokoneena.

Kassapäätteen modulaarinen

Varsinaisen kassatyöskentely tapahtuu kassapäätteillä. Kassapäätteen käyttö on helppoa, sillä kassatoiminnot ovat yksinkertaisia ja nopeita. Siitä huolimatta järjestelmän kassatoiminnot ovat monipuolisia.

CRS 300-kassapäätteen rakenteessa ja muotoilussa on otettu huomioon nykyaikaisen kassatyön ergonomiset vaatimukset. Modulaariseen kassapäätteeseen kuuluu erillisinä yksikköinä ohjauksyksikkö, pienikokoinen kuittikirjoitin, matkalla näppäimistö sekä myyjä- ja asiakasnäyttöt. Niinpä näppäimistö, myyjänäyttö sekä kirjoitin voidaan sijoittaa kassapöytään kassatyön kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.

Kassapäätteen ohjelmisto voidaan olla samanaikaisesti kassavaaka, maksukortin lukija, sekä pöytä- tai kynälukija EAN-koodien lukemiseen. Lisäksi päätteeseen voidaan kytkeä neljä kassalaatikkoa.

Toimii myös EAN-järjestelmänä

Kaupan MikroMikko on ohjelmistoltaan ja toiminnoltaan valmis EAN-järjestelmä. Järjestelmän käyttö EAN-järjestelmänä vaatii EAN-lukijoiden lisäksi toisen MikroMikko 2A-keskusyksikön. Toinen keskusyksikkö toimii varmistuslaitteena, sillä kaikki järjestelmän tiedot päivittyvät myös sinne.

EAN-järjestelmä helpottaa hinnoittelua, sillä enää ei tarvitse merkitä hintoja yksittäisiin tuotteisiin, vaan hyllyjen reunoihin kiinnitetyt hintaetiketit riittävät. Kaupan MikroMikko tulostaa haluttaessa hyllynreunaetiketit kaikille tuotteille, joiden hinta on muuttunut. Varmistuskeskusyksikköön voidaan liittää kirjoitin, jolla tulostetaan pelkästään etikettejä.

Kahdella keskusyksiköllä varustettu Kaupan MikroMikko soveltuu myös maksukorttijärjestelmäksi. Tällöin kortit luetaan kassoilla koneellisesti kortinlukijalla ja järjestelmä tarkistaa automaattisesti maksuhäiriölistat. Kortilla maksettaessa kassanhoitajan ei tarvitse kirjoitella ja leimata tositteita. Maksuhäiriötiedot päivitetään ja maksutapahtumat lähetetään pankkeihin ja luottokorttiyhtiöihin linjasuorina. Tiedonsiirto varten järjestelmään sisältyy yhteydet raha- ja luottolaitoksiin.

Mikäli varmistusyksikkö on täydennetty näppäimistöillä ja näyttöyksiköllä MikroMikko 2A:ksi, voidaan sitä käyttää yleiskäyttöisenä mikrona kassajärjestelmän rinnalla. Sillä voidaan hoitaa esimerkiksi myymälän hallinnollisia rutiineja kassatoimintojen häiriintymättä. Myös kaikki MS-DOS-valmisohjelmat ovat käytettävissä. Esimerkiksi tekstinkäsittely.

"Yhden kassapaikan hinta on noin 50 - 60 000 mk. Ja koko järjestelmän hinnaksi tulee 200 - 400 000 mk riippuen kassojen ja EAN-lukijoiden määrästä. Jotta EAN-lukijoiden käyttö olisi kannattavaa, noin 75 prosenttia kaupan tavaravirrasta tulisi olla EAN-koodattua", Sarvilinna toteaa. **net**

Hannu Markus